

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. novembra 2011 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému **M. Č.**, pre trestný čin brania rukojemníka podľa § 234a ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o sťažnosti M. Č. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. septembra 2011, sp. zn. 5 Ntok 1/2008 o vyhovení návrhu na povolenie obnovy konania takto

r o z h o d o l :

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sťažnosť **M. Č. sa zamietá.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 8. septembra 2011, sp. zn. 5 Ntok 1/2008, vyhovel návrhu na povolenie obnovy konania podaného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 5. októbra 2001 sp. zn. 3 T 23/99, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. apríla 2002 sp. zn. 6 To 62/2001, vo výrokoch, ktorými bol M. Č. podľa § 226 písm. c/ Tr. por., účinného do 1. januára 2006 oslobodený spod obžaloby pre skutky právne kvalifikované v bode 8 obžaloby ako trestný čin brania rukojemníka podľa § 234a ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a v bode 9 obžaloby ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák., účinného do 1. januára 2006.

Vec podľa § 400 ods. 2 Tr. por. vrátil prokurátorovi do prípravného konania.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote M. Č. sťažnosť, ktorú následným podaním v podstate odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky pre obnovu konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por., nakoľko nevyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy. Sťažovateľ mal za to, že svedkovia A. H., S. S. a M. M., ktorí boli v priebehu konania niekoľkokrát vypočutí, menia svoje výpovede, pričom A. H. bol súdmi konajúcimi v pôvodnom konaní označený za nedôveryhodného svedka. Zároveň však daní svedkovia neboli opätovne vypočutí pre zistenie podmienok obnovy konania. Vzhľadom na uvedené, sťažovateľ navrhol, aby odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia, ako aj postupu, ktorý mu predchádzal.

Následne sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý uviedol, že súd prvého stupňa nepostupoval v súlade so zákonom, nakoľko z rozhodnutia nemožno zistiť, o ktoré nové dôkazy, patriace ku ktorému skutku, súd oprel svoje rozhodnutie. Prokurátor podporil návrh na obnovu konania trestným oznámením S. S., výsluchom M. M. vo veci vedenej Úradom boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred – oddelenie vyšetrovania, sp. zn. PPZ-14/BOK-S-I-2006, a výpovedami A. M. (B.), J. B., W. S., J. B., K. L. a P. W. nachádzajúcich sa v spise Krajskej prokuratúry v Gliwiciach, sp. zn. V Ds 15/06/Sp. Na verejnom zasadnutí konanom dňa 8. septembra 2011 boli doplnené závery Obvodového súdu v Krakowe a Okruhového súdu v Krakowe.

Podľa sťažovateľa sú svedkovia A. H. a S. S. nedôveryhodní, pričom aj súdy v Poľsku dospeli k záveru, že S. S. nemohol byť na mieste vraždy S. Súd rozhodujúci o povolení obnovy konania mal pre posúdenie osoby svedka a vyriešenie rozporov v stanoviskách oboch svedkov S. S. vypočúť.

Pokiaľ ide o výpoveď A. H., túto nemožno považovať za nový dôkaz, nakoľko daný svedok neustále mení svoje tvrdenia. Rozpornosť stanovisk nebola odstránená jeho opätovným vypočutím. Zároveň súd neodôvodnil, že svedok uviedol nový dôkaz.

Aj zo strany svedka M. M. dochádza pod tlakom hrozby obvinenia k účelovým výpovediam.

Sťažovateľ bol toho názoru, že vo vzťahu k tzv. „poľskej stope“ mal súd skúmať, či sú tu také závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o vine a treste.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáhal, aby odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa. Súčasne navrhol, aby bol návrh prokurátora na obnovu konania zamietnutý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedenej sťažnosti M. Č. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré rozhodnutiu predchádzalo a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré by upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom nepomere s účelom trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania súdu neprislúcha preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní a zákonnosť rozhodnutia, ktorým bolo toto konanie právoplatne skončené. Rozhodovanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa obmedzuje iba na zistenie, či existujú skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme odôvodňujúce povolenie obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Krajský súd v Banskej Bystrici odôvodnil vyhovie návrhu na povolenie obnovy konania najmä skutočnosťami uvádzanými v rozsudku Okresného súdu pre Krakov – Krowodrzy w Krakowie, II. Trestný odbor zo dňa 4. júna 2009, sp. zn. II K 1558/07/K a v rozsudku Okruhového súdu v Krakove, IV. Trestný odvolací odbor zo dňa 29. júna 2010, sp. zn. IV Ka 1075/09 v trestnej veci vedenej proti A. M. a spol. Z daných rozhodnutí vyplýva možná súvislosť medzi pozbavením osobnej slobody poškodeného G. S., jeho zavraždením a M. Č. V prípade vraždy poškodeného S. pribudli nové skutočnosti a dôkazy aj v podobe výpovede svedka S. S., tvrdení svedka A. H., fotografie z jesene 1997 z Kanárskych ostrovov, kde má S. S. obuté botasky, ktoré môžu pochádzať od zavraždeného S..

Vo vzťahu k tzv. „poľskej stope“ z výpovedí svedkov vypočutých v trestnom konaní pred príslušnými orgánmi Poľskej republiky, ako i z rozsudkov, ktoré sa nachádzajú v predložennom spisovom materiáli, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že sú tu nové skutočnosti preukazujúce vysokú pravdepodobnosť participovania M. Č. na obmedzovaní osobnej slobody G. S. na území Slovenska za účelom získania výkupného. A to na tom základe, že sa mal v lete roku 1997 stretnúť v B. V. s J. B., ktorý ho mal informovať o návrhu A. M. (predtým A. B.) na nájdenie poškodeného S. Následne sa mal spolu so svojimi ľuďmi dňa 1. júla 1997 stretnúť v hoteli L. s A. M. a J. B., kde mal M. ukázať Č. časopis „S.“, aby ho presvedčil, že S. má peniaze. M. Č. si mal za pomoc vypýtať odmenu 100 000 DM. Dňa 26. júla 1997 mal M. opätovne prísť na Slovensko spolu s W. S., ktorého mal predstaviť M. Č.. Dňa 28. augusta 1997 sa malo uskutočniť ďalšie stretnutie medzi J. B., W. S. a M. Č., kde mal S. informovať Č. o mieste pobytu S..

V noci zo dňa 29. augusta na 30. augusta 1997 sa mal poškodený S. zabávať v jednom podniku, kde mu mal byť osobami dohodnutými s M. Č. do alkoholu nasýpaný prášok ovplyvňujúci jeho pozornosť. Následne mal byť z podniku vyvedený a pri násilnom vtlačení do pripraveného auta zranený na hlave. Tieto osoby ho potom mali neďaleko L. odovzdať Č. ľuďom, ktorí ho mali previezť do B. V. a ukryť v penzióne S. patriacemu spolupracovníkovi M. Č. A... A....

Zo svedeckých výpovedí manželky poškodeného A. S., jej matky B. D., svedka P. B. a záznamov operátorov vyplýva, že G. S. mal po únose niekoľkokrát telefonovať svojej rodine a ľuďom, ktorým dôveroval, aby im povedal, že ho zadržávajú, je potrebné výkupné, ako aj aby ich šifrovanou správou informoval o svojej situácii, prevezení na iné miesto a dal im inštrukcie pre ďalší postup. Prvýkrát mal volať z telefónu predplateného J. K., spolupracovníkom M. Č.. Dňa 10. septembra 1997 mal poškodený zavolať P. B. ohľadne telefónneho čísla, na ktoré má volať, pričom číslo malo byť vedené na firmu G., ktorá mala kontakt na M. Č..

Následne mal byť S. počas svojho zajatia premiestnený na chatu patriacu M. S., ktorý ju na žiadosť A. A. mal tomuto požičať.

Na pokyn P. B. mali na Slovensko vycestovať G. D. s R. D., ktorým pri hľadaní poškodeného mal pomáhať P. C., pričom C. mal zistiť, že uneseného zadržáva skupina M. Č. a za jeho prepustenie žiada 500 000 DM.

Z predloženého spisového materiálu ďalej vyplýva, že dňa 29. júla 2010 bolo generálnej prokuratúre SR doručené písomné prehlásenie svedka A. H., v ktorom opísal okolnosti predchádzajúce zavraždeniu G. S., ako i samotnú vraždu, ktorú mal podľa neho spáchať M. Č.. Ďalej uviedol, že na dovolenke na Kanárskych ostrovoch v roku 1997, ktorej sa zúčastnil spolu s Č., B., K., S., P. a ich priateľkami, resp. manželkou, mu Č. rozprával ako uniesol P., pričom mu vzali auto, psa a športový vak, v ktorom mal tepláky a botasky. Botasky potom daroval S. ako svojmu šoférovi. Túto skutočnosť preukazuje fotografia z dovolenky na Kanárskych ostrovoch, na ktorej má S. obuté S. botasky. Zmeny svojich predchádzajúcich výpovedí odôvodnil strachom o svoju rodinu, nakoľko sa mu mal Č. vyhrážať ich likvidáciou, ak nebude vypovedať v jeho prospech.

Svedok S. S. v zápisniciach o trestnom oznámení zo dňa 7. decembra 2005 a 22. mája 2006 spísanými na Prezídiu Policajného zboru Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred – Oddelenie vyšetrovania Banská Bystrica, ako aj v zápisnici z vypočúvania svedka prokurátorom Krajskej prokuratúry v Gliwiciach uviedol okolnosti

väznenia a vraždy G. S. a skutočnosti týkajúce sa žltých tenisiek. Tenisky mali pochádzať z vecí patriacich poškodenému S., ktoré mu mali byť po únose odňaté. Následne boli veci údajne rozdelené medzi Č. spolupracovníkov, pričom S. mal dostať predmetné tenisky, ktoré má obuté na fotografii z Kanárskych ostrovov. Zmenu výpovede odôvodnil strachom z osôb, ktorí ho zastrášovali.

Rovnako svedok M. M. v zápisnici o výsluchu svedka zo dňa 23. októbra 2007 vypovedal, že na chate na B. mal Č. zadržiavať nejakého P., ktorého kvôli bezpečnosti neskôr prevádzali na inú chatu.

Sťažovateľ vo svojich podaniach namietol, že nevyšli najavo nové skutočnosti, svedkovia A. H., S. S. a M. M. menia výpovede, sú nedôveryhodní, pričom ich mal súd pre odstránenie rozporov vypočúť a z rozhodnutia nie je možné zistiť, ktoré dôkazy patria ku ktorému skutku.

V pôvodnom konaní neboli vypočutí svedkovia z Poľska, resp. odmietli vypovedať. Predovšetkým svedecké výpovede A. M., J. B. a W. S., získané v rámci trestného konania vedeného v Poľskej republike proti A. M. a spol., sú dôležitými novými skutočnosťami súdu, skôr neznámymi, takej sily, že v prípade preukázania pravdivosti môžu mať vplyv na iné rozhodnutie v trestnej veci proti M. Č., pôvodne vedenej Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 3 T 23/99.

Nový dôkaz predstavujú taktiež žlté tenisky, ktoré údajne pôvodne patrili poškodenému S. a ktoré mal nosiť S.. Prípadné dokázanie, že tenisky boli skutočne odcudzené S. a darované Č. jednému z blízkych spolupracovníkov, by mohlo podporiť podozrenie o účasti M. Č. na trestnom čine brania rukojemníka, príp. vraždy.

Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku ohľadne zmien vo výpovediach svedkov a ich nedôveryhodnosti, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že novým dôkazom, resp. skutočnosťou možno rozumieť aj dôkaz skôr vykonaný, avšak s novým obsahom. Ak svedkovia podstatne zmenili svoje výpovede, nemožno ich hneď hodnotiť záporne,

ale pred ďalším skúmaním, je nutné prehodnotiť dôvody, ktoré viedli k zmenám vo svedectvách.

Krajský súd nebol povinný uskutočniť opätovné výsluchy svedkov a odstrániť rozpory v ich výpovediach, nakoľko pri rozhodovaní o povolení obnovy konania je úlohou súdu iba zistiť splnenie podmienok obnovy konania v zmysle ust. § 394 Tr. por., tzn. porovnať nové skutočnosti a dôkazy so starými a posúdiť, či v prípade pravdivosti sú takej sily, aby zmenili právoplatné rozhodnutie, a nie posudzovať dôkazy vo vzťahu k veci samej. Vlastné dokazovanie sa uskutočňuje až v ďalšom konaní po povolení obnovy konania.

Zároveň najvyšší súd nepovažuje za opodstatnenú ani námietku sťažovateľa týkajúcu sa nemožnosti priradenia konkrétnych dôkazov k jednotlivým skutkom. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu na str. 5 možno vyvodiť, že skutočnosti a dôkazy získané poľskými orgánmi, ktoré sú citované na niekoľkých stranách, súd vyhodnotil ako podstatné nielen k trestnému činu brania rukojemníka, ale eventuálne aj k trestnému činu vraždy G. S.. Následne na str. 14 súd vypočítava, ktoré čiastočné dôkazy a nové skutočnosti v súčasnosti pribudli vo vzťahu k vražde.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť M. Č. podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. novembra 2011

JUDr. Pavol T o m a n , v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Císarová